

בס"ד

דצמבר

פירושים על פרשת השבוע

רבנו נחמן

מברסלב

רבנו נחמן מברסלב פירושים על פרשת "תצוה"

ואתה תצוה

(שמות כז, כ)

וזה (שמות כז, כ): ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך וכו'. ויקחו אליך דיקא, כי משה הוא כלל התורה בחינת הצדיק האמת שיכול לעורר ולהאיר שרשי נשמות שבתורה שעל-ידי זה מביא הארה לכל אדם שממש גדלקין שבע קני המנורה שהם בחינת כלל נשמות ישראל שכלולים בשבעה פתות. וזהו: ואתה תצוה את בני ישראל. 'תצוה' לשון צוה ומהתחברות, הינו שאתה תצוה ותחבר ותיחד את בני ישראל, דהינו שרשי נשמותיהם שבתורה כדי שיגיע הארה על כל אחד. ועל ישראל מכל: ויקחו אליך שמן זית זך, כי הם צריכין להתעורר מלמטה, על-כן צריך כל אחד לקח ולהביא להצדיק בחינת שמן זית זך, הינו בחינת הטוב שבדעתו ומחו שנקרא שמן משחת קדש, כי עקר הברור על-ידי הדעת, כי בלא במחשבה אתברירו (כי הכל מתברר במחשבה) (זהר פקודי רנד): וצריך כל אחד לראות לקח בחינת שמן זית זך, הינו הנקדה טובה שבדעתו שנמצא בו עדין, כי אפלו בפושעי ישראל עדין נמצא בו איזה נקדה טובה שהוא בחינת שמן זית זך שצריך להכין עצמו להביאו להצדיק על-ידי שיכריח עצמו לעסק בתורה ותפלה ומצוות. וכל פונתו יהיה כדי שיהיה נתפס בו אור הצדיק כדי שתהיה נשמתו גדלקת ומאירה כמו נר ממש בבחינת נר ה' נשמת אדם.

וזהו: כתית למאור, 'כתית' דיקא, כי צריכין לבטש ולכתת הגוף ולסבל כמה יגיעות גדולות וכמה מיני מרירות עד שיזכה שיוכל האור לתפס בנשמתו בבחינת אעא דלא סלק בה נהורא מבטשין לה גופא דלא סלק בה נהורא דנשמתא מבטשין לה ועץ שלא שולט בו האור בועטים בו, גוף שלא שולט בו אור הנשמה בועטים בו, כמו שאיתא בזהר הקדוש (חלק ב קסה). וכן מבאר במדרש בפרשה זאת (שמות רבה לו, א): שבשביל מה נמשלו ישראל לזית, אלא מה הזית הזה עד שהוא באילנו מנגרין אותו ואחר כך מורדין אותו מן הזית ונחבט, ומשחובטין אותו

מעלין אותו לגת ונותנין אותן במטחן ואחר כך מוחנין אותן ואחר כך מקיפין אותן בחבלים ומביאין אבנים ואחר כך נותנין את שמן כף ישראל וכו'. הינו שצריכין לסבל כמה וכמה מיני יגיעות גדולות עד שזוכין להפשיט מעצמו הכנדים הצואים שמהם כל המגיעות כדי שיהיה נתפס בו הארת הצדיק בבחינת כתית למאור. (לקוטי הלכות - הלכות בציעת הפת ה' - כ"ד)

להעלות נר תמיד

(שמות כז, כ)

שרש הנשמה הוא בחינת רצון, ועל כן נקראת נפש מלשון רצון. ותקף הרצון הוא כמו נר דולק פי האהבה והרצון בוער להשם יתברך ברשפי שלהבת י"ק שממנו מדליקין כל הנרות הקדושים בחינת לאנהרא בוצינין ולאדלקא שרגין ולהאיר המאורות ולהדליק הנרות] שזה בחינת אור הנשמה שנקראת נר, ואור הנר הזה הוא יכול להאיר בכל מיני חשך וצלמות בתוך עצם גשמיות הגוף והעולם הזה הנקרא חשך. כי איד שהוא אף על פי כן לבו בוער עדין ברשפי אש וכו' להשם יתברך אשר מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה וכו'. והנה יש שבע מדות דקדשה וכן להפך, והאדם בא לזה העולם להתנסות בזה שיעבר עליו כמה מיני חשך הכלולים בשבעה, שזה בחינת שבעה מדורי גיהנם שהאדם נענש בהם חס ושלום, כשלא עמד בנפיון ונכשל בהם בחינת ושבעה עדין יחלפון עלוהי ושבעה זמנים יעברו עליו. ובפרט מי שרוצה להתחיל לכנס בעבודת ה' שאזי מתגבר עליו הפעל דבר יותר ויותר ובהכרח שיעבר עליו כמה וכמה מיני חשך כמעט בלי שעור והפל כלול בבחינת שבעה נפילות בחינת שבעה יפל צדיק וכו' וכל קיומו בכל מיני נפילות הוא על-ידי הרצון דקדשה, הינו להתחזק בכל מה שעובר עליו לבלי להניח את הרצון דקדשה ולהתחיל בכל יום מחדש ברצונות חזקים להשם יתברך. ואזי הרצון דקדשה מאיר לו כמו נר ממש שמאיר בכל מיני חשך שבעולם. וזה בחינת שבעת הנרות של המנורה להאיר בכל מיני נפילות שהם בחינת שבעה בניל, ולזכות לתורה ותפלה שהם גם כן בחינת שבעה כמבאר בפנים. אבל אי אפשר

וַיִּקְחוּ אֶלֶיךָ שֶׁמֶן זַיִת זָךְ

(שמות כז, כ)

צִרְיָךְ הָאָדָם לְכוֹן דַּעְתּוֹ תָּמִיד בְּפָרֵט בַּעַת עוֹסְקוֹ בַּתּוֹרָה וּמִצְוֹת שִׁיְהִיָּה נִמְשָׁךְ אֵלָיו הַהֲאָרָה מֵהַצַּדִּיק הַאֲמֵת שֶׁעוֹסֵק תָּמִיד לְעוֹרֵר וּלְהַאִיר שְׂרָשֵׁי נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי עוֹסְקוֹ בַּתּוֹרָה. כִּי אִף עַל פִּי שֶׁהַצַּדִּיק עוֹסֵק לְהַבִּיא הָאָרָה וְהַתְּעוֹרְרוֹת אֲפִלּוּ לְפוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל, אִף עַל פִּי כֵן צְרִיכִין לִזְהַר אֲתֵּעְרוּתָא דְלִתְתָּא גַם כֵּן. וְכֵל מַה שֶׁהָאָדָם מְכוֹן דַּעְתּוֹ לִזְהַר בְּיוֹתֵר וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה בְּיוֹתֵר, בּוֹדֵאֵי נִמְשָׁךְ אֵלָיו הַהֲאָרָה בְּיֵתֵר שְׂאֵת, עַד שִׁזְכָּה לְשׁוֹב לְהִשָּׁם יִתְבָּרֵךְ בְּשִׁלְמוֹת. וְצִרְיָךְ כֹּל אֶחָד לְרֵאוֹת לְקַח בְּחִינַת הַנִּקְדָּה טוֹבָה שֶׁבְּדַעְתּוֹ שֶׁנִּקְרָאת שֶׁמֶן זַיִת זָךְ, וּלְהַבִּיאָהּ לְצַדִּיק עַל יְדֵי שִׁיבְרִית עֲצָמוֹ לְעֵסֵק בַּתּוֹרָה וּתְפִלָּה וּמִצְוֹת (בְּבַחֲבִינַת וַיִּקְחוּ אֶלֶיךָ שֶׁמֶן זַיִת זָךְ אֶלֶיךָ דִּיקָא), וְכֵל בְּוִנְתּוֹ יְהִיָּה כְּדֵי שִׁיְהִיָּה נִתְפָּס בּוֹ אֹרֵר הַצַּדִּיק, כְּדֵי שֶׁתְּהִיָּה נִשְׁמָתוֹ נִדְּלָקֵת וּמֵאִירָה כְּמוֹ נֵר מִמֶּשׁ בְּבַחֲבִינַת נֵר ה' נִשְׁמַת אָדָם. אִךְ צְרִיכִין לִזְהַר לְבַטֵּשׁ וּלְכַתֵּת הַגּוֹף בְּבַחֲבִינַת כְּתִית לְמֵאוֹר, כְּמֵאֵמֶר רַבּוֹתֵינוּ ז"ל גּוֹפָא דְלֵא סְלִיק בֵּיה נְהוּרָא דְנִשְׁמָתָא מְבַטְשִׁין לִיה. כִּי צְרִיכִין לְסַבֵּל כְּמָה יְגִיעוֹת גְּדוּלוֹת וּמְרִירוֹת גְּדוּל עַד שֶׁזּוֹכִין לְהַפְשִׁיט מֵעֲצָמוֹ הַבְּגָדִים הַצּוֹאִים בְּשִׁלְמוֹת. אִךְ עֵקֶר בְּטוֹל הַבְּגָדִים הַצּוֹאִים הַנִּזְלֵה הוּא עַל יְדֵי שִׁיעֵסֵק בַּתּוֹרָה תָּמִיד בְּכֹל יוֹם, וְאִם חוֹזְרִין וּמֵתַנְבְּרִין עָלָיו חֵם וְשִׁלּוּם אֲזִי יִתְנַבֵּר כִּנְגָדָם בְּיוֹתֵר לְעֵסֵק בַּתּוֹרָה, וְאִזּוֹ הַמֵּאוֹר שֶׁבָּהּ בּוֹדֵאֵי תַחֲזִירוֹ לְמוֹטָב. (לְקוּמֵי הַלְכוֹת - הַלְכוֹת בְּצִיעַת הַפֶּת ה' - אוֹתוֹת כ"ב כ"ד כ"ה לְפִי אוֹצֵר הִירָאָה - צַדִּיק - ל"ז)

בְּאַחַל מוֹעֵד מַחֲוִין לְפָרְכַת

(שמות כז, כא)

וְזֶה בְּחִינַת מִצְוֹת הַדְּלָקֵת נְרוֹת הַמְּנוֹרָה, וְזֶהוּ בְּחִינַת הַדְּלָקֵת נֵר הַנִּבְהָה, כִּי בְּכֻלְלוֹת נִקְרָאִים כֹּל הַיָּמִים אֲשֶׁר הַצַּדִּיק חַי עַל פְּנֵי הָאָדָמָה נִקְרָא בְּחִינַת יוֹם. וְאַחֲרָיָךְ בְּשִׁנְסַתְלַק הוּא בְּחִינַת לִלְיָהּ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּמִיתַת יֵאֱשִׁיחוּ: בְּיוֹם בֹּא הַשֶּׁמֶשׁ בְּצַהָרִים וְכוּ'. הֵינּוּ כִּי בְּזִמָּן שֶׁהָיָה הַבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ שָׂאֵז הָיָה עֵקֶר הָאָרֶץ הַמַּחֲוִין בְּיָדוֹעַ וְאִזּוֹ הָיָה עֵקֶר הַמְּשַׁכֵּת הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תּוֹרָה וְכוּ'. אֲבָל גַּם אִזּוֹ הָיָה עֵקֶר הַמְּשַׁכֵּת הַמַּחֲוִין וְהַתּוֹרָה בְּיוֹם וְסִמוּךְ לְלִילָה הָיוּ צְרִיכִין לְהַדְּלִיק נְרוֹת הַמְּנוֹרָה, דְּהֵינּוּ לְהַמְשִׁיךְ בְּחִינַת שֶׁמֶן מִשְׁחַת קֹדֶשׁ, שֶׁהוּא הַדַּעַת, לְהַמְשִׁיכוֹ מֵהַתּוֹרָה שֶׁקָּבְלוּ בְּיוֹם לְהַדְּלִיק בּוֹ כֹּל הַנְּרוֹת הַקְּדוּשׁוֹת בְּלִילָה כְּדֵי שִׁיֵּאִירוּ הַנְּרוֹת הַקְּדוּשׁוֹת בְּלִילָה, דְּהֵינּוּ שְׁנֵם בְּלִילָה יֵאִיר עָלֵינוּ אֹרֵר הַתּוֹרָה שֶׁקָּבְלָנוּ בְּיוֹם עַל־יְדֵי שֶׁדְּלָקְנוּ מִשָּׁם הַנְּרוֹת הַקְּדוּשׁוֹת

לְזַכּוֹת לָזֶה כִּי אִם עַל־יְדֵי שֶׁמְקַשְׂרִין אֶת עֲצָמוֹ לְצַדִּיקֵי אֲמֵת שֶׁהֵם בְּחִינַת מִשָּׁה שֶׁנִּסְתַּלַּק בְּרַעְיוֹן דְּרַעְיוֹן בְּרַעְיוֹן שֶׁבְּרַעְיוֹנוֹת וְהוּא מְכַנֵּים תַּקְּףָה הַרְצוֹן דְּקַדְשָׁה בְּכֹל אֶחָד וְאֶחָד אֲפִלּוּ אִם נָפַל לְמָקוֹם שֶׁנָּפַל חֵם וְשִׁלּוּם, הוּא מְכַנֵּים בּוֹ גַם כֵּן שִׁיתְנַבֵּר בְּתַקְּףָה הַרְצוֹן הַטוֹב וְעַל־יְדֵי זֶה הוּא מַעֲלֵהוּ מִשְׁמַד לְרַעְיוֹן. (לְקוּמֵי הַלְכוֹת - הַלְכוֹת בְּרַכַת הַשַּׁחַר ה' - מ"ד לְפִי אוֹצֵר הִירָאָה - רַעְיוֹן - ד')

שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כְּתִית לְמֵאוֹר

(שמות כז, כ)

וְזֶה בְּחִינַת כֹּל שְׁעוֹרִין שֶׁל תּוֹרָה בְּכּוֹזֵת, וְכֹל שְׁעוֹר אֲכִילָה הוּא בְּכּוֹזֵת וְכֵן לְעִנְיָן בְּרַכַת הַמְּזוּזָה וּבְרַכַת אַחֲרֵינָה הַשְּׁעוֹר הוּא בְּכּוֹזֵת. כִּי זַיִת שֶׁמֶן הוּא מוֹרָה עַל בְּחִינַת גּוֹף וְנַפְשׁ שֶׁהֵם בְּחִינַת שְׂכַחַה וְזַכְרוֹן וְכוּ'. כִּי אִיתָא שְׁזִיתִים הֵם מְבִיאִין לְשִׁכְחָה. וְשֶׁמֶן הַיּוֹצֵא מֵהַזִּיתִים הוּא לְהַפְּךָ, כִּי שֶׁמֶן הוּא מְסַגֵּל לְזַכְרוֹן כְּמוֹבָא. נִמְצָא, שְׁזִית וְשֶׁמֶן הַמְּלַבֵּשׁ בְּתוֹכָהּ הֵם בְּבַחֲבִינַת שְׂכַחַה וְזַכְרוֹן שֶׁהוּא בְּחִינַת גּוֹף וְנַפְשׁ וְכוּ'. וְהַנֶּפֶשׁ בְּחִינַת זַכְרוֹן הוּא בְּחִינַת תּוֹרָה, בְּחִינַת דַּעַת וְכוּ'. וְעַל־כֵּן כֹּל הַשְּׁעוֹרִין שֶׁל תּוֹרָה בְּכּוֹזֵת, כִּי הַתּוֹרָה שֶׁהוּא בְּחִינַת נַפְשׁ בְּחִינַת זַכְרוֹן הוּא בְּבַחֲבִינַת זַיִת שֶׁמֶן. כְּמוֹ שֶׁשֶׁמֶן הַמְּלַבֵּשׁ בְּהַזִּית שֶׁהוּא בְּחִינַת זַכְרוֹן הַמְּלַבֵּשׁ בְּהַשְׂכַּחַה בְּחִינַת נַפְשׁ הַמְּלַבֵּשׁ בְּהַגּוֹף.

וְכְמוֹ שֶׁאֵי אֲפָשֵׁר לְגַלוֹת וְלְהוֹצִיא הַשֶּׁמֶן לְמֵאוֹר מֵהַזִּית כִּי אִם עַל־יְדֵי כְּתִישָׁה שְׂכוֹתִישִׁין וְכוֹתֵתִין הַזִּיתִים לְהוֹצִיא מֵהֶם הַשֶּׁמֶן, כְּמוֹ כֵּן מִמֶּשׁ אִי אֲפָשֵׁר לְגַלוֹת הַתּוֹרָה וְהַנֶּפֶשׁ וְהַזַּכְרוֹן וְכוּ' כִּי אִם עַל־יְדֵי שְׂכוֹתִישִׁין וּמְכַתֵּתִין הַגּוֹף שֶׁעַל־יְדֵי זֶה כּוֹתֵשִׁין וּמְשַׁבְּרִין הַסְּכָלוֹת שֶׁל הַחֹמֶר וּמְבַטְלִין וּמְכַנִּיעִין הַשְּׂכַחַה. וְאִזּוֹ נִתְגַּלָּה אֹרֵר הַנֶּפֶשׁ וְהַתּוֹרָה וְהַזַּכְרוֹן מֵתוֹךְ הַגּוֹף וְהַשְּׂכַחַה וְכוּ', כִּי נִתְבַטַּל הַגּוֹף וְהַשְּׂכַחַה לְגַבֵּי הַנֶּפֶשׁ וְהַתּוֹרָה וְהַזַּכְרוֹן וְכוּ'. וְכְמוֹ שֶׁאֲמַרְנוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל: אִין הַתּוֹרָה מֵתַקְיָמַת אֲלָא בְּמֵי שְׂמִמִּית עֲצָמוֹ עָלֶיהָ, כִּי צִרְיָךְ לְהַמִּית עֲצָמוֹ עַל הַתּוֹרָה לְכַתֵּת וּלְשַׁבֵּר הַגּוֹף. וְאִזּוֹ דִּיקָא נִתְגַּלָּה הַתּוֹרָה וְהַנֶּפֶשׁ וְהַזַּכְרוֹן וְכוּ'. וְזֶה בְּחִינַת: שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כְּתִית לְמֵאוֹר. בְּחִינַת מַה שֶׁכְּתוּב בְּזֶהר הַקְּדוּשׁ: אֲעָא דְלֵא סְלִיק בֵּיה נְהוּרָא מְבַטְשִׁין לָהּ גּוֹפָא דְלֵא סְלִיק בֵּיה נְהוּרָא דְנִשְׁמָתָא וְכוּ'. נִמְצָא, שְׁזִית וְשֶׁמֶן הוּא בְּחִינַת גּוֹף וְנַפְשׁ וְכוּ'. וְעַל־כֵּן כֹּל שְׁעוֹרִין שֶׁל תּוֹרָה בְּכּוֹזֵת, כִּי כֹּל מִצְוֹת הַתּוֹרָה דִּיקָא עַל־יְדֵי גּוֹף וְנַפְשׁ דְּהֵינּוּ כְּשֶׁהַנֶּפֶשׁ מְלַבֵּשׁ בְּגוֹף אִזּוֹ עֵקֶר קִיּוֹם הַתּוֹרָה, כִּי עֵקֶר הַתְּגַלּוֹת הַתּוֹרָה וְהַנֶּפֶשׁ הוּא מֵתוֹךְ הַגּוֹף דִּיקָא בְּבַחֲבִינַת כְּתִישָׁה אֹרֵר מִן הַחֲשֵׁךְ וְכוּ', כְּמוֹבָא. (לְקוּמֵי הַלְכוֹת - הַלְכוֹת בִּירְכַת הַפְּרוֹת ג' - ד')

של המנוחה, כי עקר הארת נרות המנוחה נמשכין מבחינת אור התורה כמו שכתוב באהל מועד מחוץ לפרכת העדת יערך אתו וכו'. שגרות המנוחה צריכין שיהיו ערוכים כנגד ארון העדות ששם התורה, כי משם הם מאירין בכל לילה, דהינו מהתורה שקבלו ביום. וכן בכלליות העולם שכל ימי הצדיק הוא בחינת יום ואז עקר המשכת הדעת והתורה שהמשיך עלינו. ואחר הסתלקותו שהוא בחינת לילה ואז נסתמו תרעין [שערים] דגן ערן ונסתלק הדעת אף אנו מחיין עצמנו בהתורה שהמשיך עלינו ביום, דהינו בחיים חיותו, כי הצדיקים הגדולים, שהם בחינת משה, הם ממשיכין הדושי תורתם על ידי עלית הנפשות (עיין לקוטי מוהר"ן א' - סימן י"ג), והם ממשיכים התורה ממקום עליון נורא ונשגב כזה בשכל נפלא כזה עד שיש כח בתורתם להשיב ולהחיות כל הנפשות שיעסקו בתורתם לנצח, כי התגלות תורתם היה על ידי שהעלו הנפשות כנ"ל, ובגדל כחם העלו גם את כל הנפשות העתידין לבוא בבחינת ולא אתכם לבדכם וכו', כי את אשר ישנו פה ואת אשר איננו פה. והמשיכו התורה בקדשה כזאת עד שכל מי שיעסק בתורתם תאיר לו התורה לצאת מחשכת אפלתו בבחינת נר לרגלי דברך ואור לנתיבותי. כי על ידי עסקו בהתורה חוזר ונתחדש נפשו בבחינת עבור מחמת שזאת התורה נמשכת מעלית התחדשות הנפשות את אשר ישנו פה ואת וכו'. וזה בחינת טעמה כי טוב סתרה לא יכבה בלילה נרה, שאפלו בלילה, דהינו אחר הסתלקותו לא תכבה נרו לעולם ועד מחמת שסחורתו, דהינו תורתו טובה מאד בחינת טעמה כי טוב סתרה וכו', כי המשיך תורתו בשכליות כאלה, שעל ידי זה תורתו יש לה כח להאיר גם בלילה ולא תכבה נרו לעולם ועד. (לקוטי הלכות - הלכות אבידה ומציאה ג' - ה')

ועשית בגדי קדש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת

(שמות כח, ב)

... ועל-כן הכהן שהיה צריך לכפר עונות ישראל על-ידי עבודתו היה צריך ללבש בגדי כהנה לכפר ולתקן פגם הבגדים הצואים. ועקר פגם הבגדים הצואים הוא על-ידי גאות וכבוד. ועל-כן נוגע עקר הפגם והכבוד בהבגדים כי עקר הגאות הוא בבגדים ששפרשם הם גבוהים מאד בחינת ה' מלך גאות לבש, וכשפוגם כזה חס ושלוש על-ידי עונותיו ונפול לגאות וכבוד דסמרא אחרא של תאוות והבלי עולם הזה עקר פגם הגאות הוא בהבגדים כנראה בחוש כמה וכמה אובדים עולמם על-ידי רדיפתם אחר

בגדים ותכשיטים וכו' וכמו שאמר אדוננו מורנו ורבנו ז"ל על פסוק ותתפששו בבגדו וכו'. ועל-כן היה הכהן הגדול לבוש בבגדים יקרים מאד שהיו כלולים בהם כל הגוונים שהם זהב ותכלת וארגמן וכו' ועל כלם החושן ואפוד שהיה בהם אבנים טובות יקרות מאד ועליהם היו חקוקים שמות בני ישראל שיש בהם חמשים אותיות שהם בחינת כלל אותיות התורה שכלולים בחמשים שערי בינה, כי קדשא בריך הוא ואורייתא וישראל בלא חד. והכהן הגדול נשא כל זה על לבו כדי להעלות ולתקן כל תאוות הנגידות והעשירות ששם עקר אחיות הגאות. ובעונותינו הרבים כשהתגברה מלכות הרשעה והגלו את ישראל ותפסו בגלות גם את בגדי כהן הגדול ונתלבשו בהם סברו שיש להם כח לכלות את ישראל לנמרי. והעקר על-ידי שיכניסו בהם תאוות העשירות לחמד לבגדי כבוד ולתכשיטין של אבנים טובות ויקרות מאחר שאין לנו כהן הגדול לתקן כל זה אדרבה הסמרא אחרא נתלבשה בהם. ובאמת היתה עת צרה גדולה. אבל חסדי ה' כי לא תמנו וכו' וממשלתך בכל דור ודור. ושלה אז את מרדכי שהכניס בישראל לבלי ליאש את עצמן מן הרחמים בשום אפן וזעקו כלם אל ה' יתברך בכל לב ולבשו שק ואפר. ומאסו בכל בגדים יקרים של תאוות עולם הזה שהם בחינת בגדים צואים ממש ועל-ידי זה נתהפך הדבר ותלו את המן על העץ הגבוה חמשים ומרדכי הוציא ממנו כל העשירות אל הקדשה כמו שכתוב ותשם את מרדכי על בית המן ואז ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות תכלת וכו' בחינת תכלת שבציצית שהם בחינת תקון הבגדים. וכן באסתר כתוב ותלבש אסתר מלכות כי זה עקר התקון, עד שזכו על-ידי זה אחר כך לבנות הבית המקדש ולהחזיר הבגדי כהנה למקומן ולקדשתן. ועל-כן נזכר ענין הבגדים הצואים בפסוק בענין יהושע כהן גדול כי הוא היה הראשון שהיה צריך לשמש בבית שני ומחמת תקף הגלות נכשלו בניו עד שנגעו פגם הבגדים צואים גם אליו. על-כן היה כל תקון הגאולה על-ידי תפלת הצדיקים שהם אנשי כנסת הגדולה שהתפללו אז ועסקו לתקן זאת עד שפעל זכריה הנביא להסיר הבגדים הצואים מעליו ולהלביש אותו מחלצות. (לקוטי הלכות - הלכות ערלה ה' - י"ג)

ונשא אהרן את משפט

בני ישראל על לבו

(שמות כח, ל)

עקר הגאות וההתנשאות הוא בענין הממון והחפצים והעשירות של האדם, וכנראה בחוש, שרבים

וּנְקֵדֵשׁ בְּכָבוֹדִי

(שמות כט, מג)

צִרְיָד לְהַתְנַרְא וּלְפָחוּד מִן הַכְּבוֹד, כִּי כְבוֹד הוּא סִפְנָה גְדוּלָה, סִפְנוֹת נִפְשׁוֹת, כִּי הוּא דָן אֶת כָּל הַדִּינִים, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (תהלים כד): מִלֶּדֶת הַכְּבוֹד, כִּי כְבוֹד הוּא בְּחִינַת מַלְכוּת, תְּדַן אֶת הַכֹּל. וְאִזִּי הַכֹּל חוֹקְרִים וְשׂוֹאֲלִין: מִי הוּא זֶה מִלֶּדֶת הַכְּבוֹד; אִם הוּא רְאוּי לְזֶה. וְזֶה שְׁכָתוֹב (שמות כט): וּנְקֵדֵשׁ בְּכָבוֹדִי – אֵל תִּקְרֵי: בְּכָבוֹדִי, אֱלֹהִים: בְּמִכְבְּדֵי (זבחים קטו), כִּי עַל-יְדֵי הַכְּבוֹד יוּכַל לְגַרֵם לוֹ מִיְתֵהּ, חֵם וְשָׁלוֹם, וְאִזִּי הוּא נִשְׁקָל בְּמֵאזְנוֹיִם, אִם, חֵם וְשָׁלוֹם, יִפְגַּם בְּהַכְּבוֹד כְּחוֹט הַשְּׁעָרָה, שְׁלֹא יִקְבְּלוּ כְּמוֹ שְׁצִרְיָד, אִזִּי, חֵם וְשָׁלוֹם, כִּי חוֹבָה מְכַרְעֵת. וְזֶה נִקְרָא: מֵאֲזֵי צִדְקָה (ויקרא יט), כִּי צִדְקָה מַלְכוּתָא קְדִישָׁא, שֶׁהוּא בְּחִינַת כְּבוֹד, מִלֶּדֶת הַכְּבוֹד בְּנִל. וְהֵינּוּ מֵאֲזֵי צִדְקָה, כִּי אִזִּי נִשְׁקָל בְּמֵאזְנוֹיִם. (לקוטי מוהר"ן א' – סימן קל"א)

וּבְהַעֲלוֹת אֶהְרֵן אֶת הַנִּירוֹת

(שמות ל, ח)

וְזֶה בְּחִינַת מַעֲשֵׂה הַמְּנוֹרָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתּוֹרָה, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (משלי י'): כִּי נֵר מַצְוָה וְתוֹרָה אֹר וְכַמוֹבָא. וְזֶה בְּחִינַת נֵר הַמַּעֲרָבִי, שֶׁהוּא עֵדוּת לְכָל יִשְׂרָאֵל, כִּי מִמֶּנּוּ הָיָה מִתְחִיל וְבוּ הָיָה מְסִים (מְנַחוֹת פו:). כִּי כָּל בְּחִינַת הַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁלָּנוּ הוּא רַק כְּמִדְּלִיק נֵר שְׂאִינּוּ עוֹשֶׂה בְּלוֹם, רַק שְׁלוֹקֵחַ נֵר וּמִדְּלִיק בּוֹ נִירוֹת אַחֵרִים לְאֵלִפִּים וּרְבֻבוֹת כְּמוֹ שִׁירְצָה. וּבִאֲמַת אִם לֹא הָיָה לוֹ אֵלּוֹ הַנִּירוֹת אוֹ הַדְּבָרִים שְׂמִדְּלִיקוֹן, בְּנִדְאִי לֹא הָיָה אֲפָשֶׁר לוֹ לְהַדְּלִיק אֲבָנִים וְעֶפֶר. וְכֵן אִם לֹא הָיָה לוֹ נֵר לְהַדְּלִיק מִמֶּנּוּ, אוֹ אִיזָה דְבָר לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ אֵשׁ, בְּנִדְאִי גַם בֵּן לֹא הָיָה אֲפָשֶׁר לוֹ לְהַדְּלִיק. נִמְצָא, שֶׁהַכֹּל מֵאֲתוֹ יִתְבָּרֵךְ הָאֵשׁ וְהַנֵּר וְהַשֶּׁמֶן וְהַפְתִּילָה, הַמִּדְּלִיק וְהַנְדָּלֵק, הַכֹּל מֵאֲתוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְאֶהְ-עַל-פִּי-בֵן אִם לֹא יַעֲשֶׂה הָאָדָם הַמַּעֲשֵׂה כָּל שֶׁהוּא, לִקַּח הַנֵּר וְלְהַדְּלִיק בּוֹ אַחֵרִים, בְּנִדְאִי לֹא יִהְיוּ נִדְלָקִים מֵעֲצָמָם, כִּי כִּךָ בָּרָא הו' יִתְבָּרֵךְ הַבְּרִיאָה, שֶׁהַכֵּין הַכֹּל כְּאֲשֶׁר לְכָל בְּחִינָתוֹ, וְאֶהְ-עַל-פִּי-בֵן רוֹצֵה דוֹקָא שְׂאֵנְחָנוּ נַעֲשֶׂה וְנִגְמַר עַל-יְדֵי הַתְּעוֹרְרוֹתֵנוּ מִלְמַטָּה, אֶהְ-עַל-פִּי שְׂבִאֲמַת הַכֹּל מֵאֲתוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי כָּל עֲבוֹדַת הָאָדָם אֶת הו' יִתְבָּרֵךְ הוּא בְּבְחִינַת הַדְּלָקָה וְהַאֲרַת אֹר הַנְּשָׂמָה, כְּמוֹ שְׁכָתוֹב בְּזֶהר הַקְּדוּשׁ: אֵעָא דְלֹא סְלִיק בִּיהַ נִירָא מִבְּטָשִׁין לִיהַ, גִּנְפָא דְלֹא סְלִיק בִּיהַ גְּהוֹרָא דְנִשְׁמָתָא וְכוּ'. וְזֶה בְּחִינַת נֵר הַמַּעֲרָבִי שֶׁהוּא עֵדוּת שֶׁהַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה בְּיִשְׂרָאֵל, כִּי מִמֶּנּוּ הָיָה מִתְחִיל וְבוּ הָיָה מְסִים, הֵינּוּ שֶׁהַתְּחִלָּה וְהַסִּיוֹם הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ לְבַד, כִּי נֵר הַמַּעֲרָבִי הָיָה דוֹלֵק בְּנֵם, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (יומא לט).

אוֹבְדִים עוֹלָמָם עַל-יְדֵי תַאֲוֹת מְמוֹן, וְהַעֲקָר עַל-יְדֵי הַנְּסוֹת וְהַגְּאוֹת וְהַכְּבוֹד, שְׁכָל אֶחָד רוֹצֵה לְהַתְנַהֵג לְמַעַלָּה מִמְּדַרְגָּתוֹ. וְעַקֵּר פְּגָם הַגְּאוֹת הוּא נוֹגַע בְּהַבְּנָדִים בְּיוֹתֵר, מַחֲמַת שֶׁהַבְּנָדִים בְּשִׁרְשָׁם הֵם גְּבוּהִים מְאֹד, בְּחִינַת "הו' מִלֶּדֶת גְּאוֹת לְבָשׁ", וְכַשְׂפוּנִים בְּזֶה, חֵם וְשָׁלוֹם, עַל-יְדֵי עוֹנוֹתָיו וְנוֹפֵל לְגְאוֹת וּרְדִיפַת הַכְּבוֹד דְּסִטְרָא-אַחֲרָא שֶׁל תַּאֲוֹת וְהַבְּלִי עוֹלָם הוּא, אִזִּי עַקֵּר פְּגָם הַגְּאוֹהַ עַל-פִּי-רַב הוּא בְּהַבְּנָדִים, כְּנִרְאָה בְּחוֹשׁ כְּמָה וְכְמָה אוֹבְדִים עוֹלָמָם עַל-יְדֵי רְדִיפַתָם אַחֵר בְּנָדִים וְתַכְשִׁיטִין, וְכַמְבָּאָר בְּמִקּוֹם אַחֵר עַל פְּסוּק: "וְתַתְּפֹשְׁהוּ בְּבַגְדוֹ". וְכָל הַפּוֹגְמִים בְּזֶה הוּא בְּחִינַת עוֹת הַמִּשְׁפָּט, כִּי צִרְיָד כָּל אָדָם לְפִי מְדַרְגָּתוֹ וּלְפִי מַעְמָדוֹ לְזֶהר מְאֹד לְכָל-כָּל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט וְלְהַתְנַהֵג בְּבִיתוֹ כְּרְאוּי לוֹ, וְלֹא לְחַמֵּד וְלְהַתְנַהֵג מִה שְׂאִין רְאוּי לוֹ, וְלְהַסְתַּכֵּל בְּכָל דְּבָר רַק עַל הַתְּכִלִּית, שִׁינְיַע מְזַה כְּבוֹד לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְלְכַבֵּל גְּאוֹתָו וְכַבּוּדוֹ שֶׁל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי. וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת "יְכַלְכֵּל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט", וְמִי שְׂפוּנִים בְּזֶה הוּא בְּחִינַת עוֹת הַמִּשְׁפָּט. וְהַכֵּהֵן הַגְּדוּל הָיָה עוֹסֵק בְּהַשְׂמוּנָה בְּנָדִים שֶׁלוֹ שֶׁהָיָה לוֹבֵשׁ, שֶׁהָיָה יְקָרִים מְאֹד, וְעַל כֵּלָם הַחֲשֵׁן וְהַאֲפוּד שֶׁהָיָה בָּהֶם אֲבָנִים טוֹבוֹת יְקָרוֹת מְאֹד, וְהַכֵּהֵן הַגְּדוּל נִשְׂאָ כָּל זֶה עַל לְבוֹ לְתַקֵּן בְּזֶה תַאֲוֹת הַגְּנִידוֹת וְהַעֲשִׁירוֹת, שֶׁשֵּׁם עַקֵּר אַחִיזוֹת הַגְּאוֹת, שֶׁעַקֵּר אַחִיזוֹתָהּ הוּא בְּהַבְּנָדִים. וְזֶה בְּחִינַת חֲשֵׁן הַמִּשְׁפָּט שֶׁנִּשְׂאָ עַל לְבוֹ, לְתַקֵּן בְּזֶה עוֹת הַמִּשְׁפָּט, וְאֶהְ-עַל-פִּי-בֵן גַּם הַכֵּהֵן הַגְּדוּל, בְּשַׁעֲה שְׂנַכְנַם לְפָנָי וּלְפָנָי הָיָה צִרְיָד לְפִשְׁט בְּגָדֵי הַזָּהָב וְנַכְנַם רַק בְּבַגְדִים לְבָנִים, שֶׁזֶה בְּחִינָה, שְׂאֵפְלוּ הַכֵּהֵן הַגְּדוּל שֶׁלְבָשׁ בְּנָדִים יְקָרִים אֵלּוּ, שִׁישׁ בָּהֶם זָהָב וְאֲבָנִים טוֹבוֹת, בְּקִדְשָׁה גְדוּלָה בְּנִל, אֶהְ-עַל-פִּי-בֵן לְפָנָי וּלְפָנָי, בְּמִקּוֹם תְּכִלִּית הַקְּדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה, אֲסוּר גַּם הוּא לְכַנֵּם בָּהֶם, כִּי שֵׁם נִתְבַּטַּל הַעֲשִׁירוֹת וְחַמְדַת הַזָּהָב וְהַאֲבָנִים טוֹבוֹת לְגַמְרֵי, וְאִי אֲפָשֶׁר כִּי אִם בְּבַגְדִים לְבָנִים לְגַמְרֵי, שֶׁהֵם עַקֵּר תְּכִלִּית שְׁלֵמוֹת הַתְּקוּן הַעֲלִיוֹן, בְּבְחִינַת "בְּכָל עַת יִהְיוּ בְּנִדְיָד לְבָנִים". וְזֶה רְמוֹן, שְׂאֵפְלוּ הַצְּדִיקִים הַגְּדוּלִים שִׁיכּוּלִים לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל-יְדֵי זָהָב וְאֲבָנִים טוֹבוֹת וְכוּ', אֶהְ-עַל-פִּי-בֵן יֵשׁ גְּבוּהָ מַעַל גְּבוּהָ, שֶׁשֵּׁם אֲסוּר לְכַנֵּם בְּזֶה, כִּי אִם בְּבְחִינַת בְּנָדִים לְבָנִים מִמֶּשׁ, וְשֵׁם עַקֵּר כְּפָרַת וְסְלִיחַת כָּל עוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל לְטַהַר אוֹתָם בְּשְׁלֵמוֹת מַאֲחִיזוֹת הַבְּנָדִים הַצּוֹאִים, שֶׁעַקֵּר הַתְּנַבְרוּתָם עַל-יְדֵי גְאוֹת וְכְבוֹד, כְּמַבָּאָר בְּפָנִים. וְאִי אֲפָשֶׁר לְבָאָר הַכֹּל. וְהַחֲפִיץ בְּחִיִּים בְּאֲמַת יְבִין מְזַה הַרְבֵּה לְכַבֵּל גְּאוֹתוֹ וְלְכַלְכֵּל דְּבָרָיו בְּמִשְׁפָּט בְּנִל. (לקוטי הלכות – הלכות ערלה ה' – אותיות ז' ח' י"ג י"ד לְפִי אוֹצֵר הִירָאָה – גְאוֹהַ – כ"ד)

ועל-כן בודאי היה יכול הוא יתברך להדליק בעצמו את כל גרות המנוחה, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (מנחות פו): וכי לאורה הוא צריך וכו', אך צוה לנו והזהיר מאד על הדלקת גרות המנוחה, להורות שאף-על-פי שהכל מאתו יתברך, אף-על-פי-כן אנו מחיבים על כל פנים להדליק את גרות המנוחה. וזה יהיה נחשב להתעוררות שלנו, אף-על-פי שבאמת הכל מאתו יתברך, כי ממנו הוא מתחיל ובו היה מסים.

וזהו בחינת מעשה המנוחה שהיה בלה מקשה, עד ירכה עד פרחה מקשה היא, דהינו שכלה נעשית מעשת אחד מראשה עד סופה עם כל הכפתורים והפרחים וכו', הכל נעשה מחתיכה אחת. עד שנתקשה משה הרבה איך לעשותה, ואמר לו ה' יתברך: הטל את העשת לתוך האש ותצא המנוחה. הינו, שכל המנוחה שהיא כלל הארת התורה, הוא רק מחתיכה אחת מנה ובה שבאמת נעשית מאליה, כי היה בלתי אפשר לאדם לעשותה, כי קשה וכבד להאדם שיתעורר ויאיר מעצמו, ואף-על-פי-כן צריכין לעשות המנוחה למטה דיקא. ועל-כן באמת נתקשה משה הרבה על זה, כי סוד זה נוגע בשער החמשים, שבאמת הכל באשר לכל ממנו יתברך, ואף-על-פי-כן צריכין רק התעוררות ורצון ותשוקה אל האמת, וזה נחשב להתעוררות שלנו.

ועל-כן כל הקרבת הקטרת היה בשעת הדלקת המנוחה והטבתה, כמו שכתוב (שמות לג): בהיטיבו את הגרות יקטירנה. ובהעלות אהרן את הגרות וכו'. כי קטרת, שהיא עקר בחינת תשובה פידוע, כי אחד עשר סמני הקטרת מכניעין סטרא דמותא, כל הסטריין אוחרנין, ומעלין הקדשה מעמקי עמקי הקלפות פידוע, שזהו עקר בחינת תשובה. וכמו שכתוב בכתבי האר"י ז"ל, שיזהר לומר קטרת בכונה גדולה ויעיל לו לחזר בתשובה. נמצא, שקטרת בבחינת תשובה, אבל עקר התשובה זוכין

בבחינת המנוחה, שהוא בחינת אמירת תהלים, שכולל יחד אתערוותא דלתתא ואתערוותא דלעלא [התעוררות מלמטה והתעוררות מלמעלה] בקשר נפלא, מה שאי אפשר להבין ולהשיג כלל. וזהו בחינת מה שראה זכריה סוד הגאולה שלמה על-ידי המנוחה שראה, במבאר שם בהפטרות בהעלותך ושבת הנכה שהוא (זכריה ד): ראיני מנורת זהב בלה ונגלה על ראשה וכו'. וכלל הענין, שהשמן היה נמשך מאליו כמו ממעין, כמו שכתוב: ונגלה על ראשה, וכמו שפרש רש"י שם. וס"ס שם: לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי וכו'. הינו כל ענין הנ"ל, שעקר התשובה, שהיא עקר הגאולה, הוא לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי וכו', כי הכל מאתו יתברך. והעקר תלוי בבחינה הנ"ל, שנגזרה שיהיה נמשך בחינת הארת שער החמשים כנ"ל, ששם כלולים יחד בקשר אחד אתערוותא דלעלא ואתערוותא דלתתא, שזה זוכין על-ידי אמירת תהלים והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו יתברך תמיד, יהיה איך שיהיה. ואז אף-על-פי שידע בעצמו שבודאי אינו יוצא ידי חובתו כלל, אף-על-פי-כן באמת זהו סוד נפלא שאי אפשר להשיג, כי נמשך משער החמשים שנמשך על שבעה קני המנוחה, שהם כלולים כל אחד משבעה, בחינת: שבעה ושבעה מוצקות' וכו', שכל זה סוד שבע שבתות תמימות שסופריין קדם יום החמשים, שהוא שבועות, שכל זה כלול באמירת תהלים שכולל כל החמשים שערי תשובה, שהם תשובתנו אליו ותשובתו אלינו, כולל בלם יחד, כי הכל אחד כנ"ל. ועל-ידי זה תהיה הגאולה על-ידי משיח צדקנו שהוא דוד. ועל-כן רמז הגאולה במעשה המנוחה. (לקוטי הלכות - הלכות קריאת שמע ה' - י"ט)

שבת שלום

לאחינו כל בית ישראל
הוצאת חומשים עם פירוש
הלקוטי הלכות

במחיר הקרן
125 ₪ לסט (5 כרכים)

פרטים והזמנה: 054-8429006 (מאיר)